

Ødet man vedlægger en Fortegnelse (Bilag 1) over de paa Finanslovsfor-
slaget for 1893—94 opførte Statstilskud til Skoler, bemærkes, at Skolerne ere
ordnede efter deres forskellige Bestaafenhed under 5 Rubrikker, nemlig kommunale
eller særligt stillede kommunale Skoler, private Drengeskoler, pri-
vate Pigeskoler samt Forberedelsesklasser til offentlige lærde Skoler, og
de Skoler, der ikke endnu have erholdt Tilladelse til at afholde almindelig
Forberedelseseksamen. Denne Inddeling vil man ogsaa, i Forventning om Rigsda-
gens Billigelse, søge gennemført paa Sorø Akademis Budget med Hensyn til de
mange deraf understøttede Skoler.

Hvad den første Klasse af Skoler angaar, maa Tilskuddet under Forbehold
af de eksisterende Lovbestemmelser, (f. Eks. Lov 14de April 1852 angaaende Slagelse
Realskole, 10de April 1855 om Kolding lærde Skole og 16de Februar 1856 om
Tisted Realskole), bestemmes særligt for hver enkelt Skole. Tilskuddet kan i større
eller mindre Omfang gøres betinget af, at Byens Borgerskolevæsen forbedres, f. Eks.
ved Indførelse af den under 4de Marts 1891 organiserede Borgerskoleeksamen.

De private Skolers Tilskud kan bestemmes efter følgende Regler:

- a) Fremtidig kan en Skole først opnaa Statstilskud, naar der er tilstaaet den
Dimissionsret.
- b) Det betydes de nuværende understøttede Skoler, som ikke have Dimissionsret
(maaste dog med enkelte Undtagelser), at Tilskuddet vil blive inddraget om 2
Aar, naar de ikke forinden have opnaaet bemeldte Rettighed.
- c) Statstilskuddet betinges al Tid af Bidrag fra Kommunen eller Amtet; hvor
stort dette skal være, maa afgøres efter de nærmere Omstændigheder.
- d) Statstilskuddet ydes altid med 500 Kr. som Grundtilskud samt et Be-
løb til Fripladser, som kan stige indtil 1,500 Kr., hvorefter Maksimum
af det samlede Tilskud vil blive 2,000 Kr. aarlig.
- e) Hvert 3dje Aar foretages en Revision af samtlige Tilskud.

Den her antydede Ordning vilde medføre en Begrænsning af den hidtil
værende Fordeling af Statstilskud, for saa vidt disse gjordes betingede af opnaaet
Dimissionsret, medens det hidtil i mange Tilfælde er blevet betragtet som til-
strækkeligt, at Skolen arbejder med den afsluttende Undervisning som Formaal, uden
at der dog have nogen Garanti for, at Skolen virkelig vil søge at erhverve Eks-
amenstilladelse. Det skal her bemærkes, at der for Tiden er 6 kommunale Skoler,
som understøttes uden at have Dimissionsret, nemlig Skolerne i Nordby paa Fanø
paa Bogø, i Bogenfse, i Ribe, Grøstøbing og Rerteminde, og atter
paa Finanslovsforslaget for 1893—94 er opført 16 private Skoler, om hvilke det
samme gælder, nemlig Døckers Skole i Rjøbenhavn, 2 Realskoler i Sundby paa
Amager, Skolerne i Skagen og Baalse, paa Thurø, i Fredensborg, Dite-
rup, Marup, Præstø, Kjellerup, Vandrup, Balby, Brønderslev
Frederiksfund og Nørre Alslev.

Forslaget slutter sig endvidere for saa vidt til det bestaaende, som Tilskuddet
til private Realskoler allerede nu i Almindelighed er betinget af et paa forskellig
Maade bestemt Bidrag fra vedkommende Amt eller Kommune. Der er dog 8 af de
for Tiden understøttede private Skoler, som faktisk ikke nyde kommunalt Tilskud,
nemlig Birkerød Latin- og Realskole, Døckers Skole, Frk. M. Jørgensens Skole,
Frk. L. Wintellers Skole, Hylleholt Realskole, N. Zahles Skole, Højbergs i Hel-
singør og den private Skole paa Bogø.

At der fastsættes et bestemt Beløb som Minimumstilskud, behøver ingen
nærmere Begrundelse, saa lidt som at Tilskuddet, for at være til Nytte, næppe bør
være lavere end 500 Kr., hvilket Beløb med en eneste Undtagelse (Thurø Realskole,
der kun oppebærer 400 Kr.) repræsenterer det laveste hidtil ydede Tilskud. For saa
vidt som det foreslaas, at enhver Forøgelse af det nævnte Tilskud skal anvendes til
Oprettelse af Fripladser ved Skolerne, har dette en vis Tilnytning i de allerede
nu fulgte Regler, hvorefter en Del af Tilskuddet, i Almindelighed hen ved Halv-
delen, forlanges anvendt paa samme Maade. Det ny fremtræder dert, at Reglen
gøres almindelig, og at gennemgaaende en større Del af Statsunderstøttelsen skal
anvendes til Fripladser; for Tiden oppebærer f. Eks. mange Skoler 2,000 Kr. aarlig
mod at anvende 1,000 Kr. til Fripladser. Ved Forslaget tilsigtes det at staffe den
ubemidlede Befolkning en udvidet Afgang til fri eller billigere Skoleundervisning,
og derhos venter man, at Skolerne ville benytte Tilskuddet til at erhverve større